

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n \sin\left(\frac{n\pi}{L}x\right) \quad 0 < x < L$$

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \cos\left(\frac{n\pi}{L}x\right) \quad 0 < x < L$$

$$f(\theta) = \sum_{n=0}^{\infty} (a_n \cos n\theta + b_n \sin n\theta)$$

Kap 2: Fourier serier

Antag f en reell- eller komplexvärd funktion och dessutom 2π -periodisk

Vill utveckla $f(\theta) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos n\theta + b_n \sin n\theta)$

eller: $f(\theta) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} c_n \exp(in\theta)$ helt ekvivalent!

$$c_n \exp(in\theta) + c_{-n} \exp(-in\theta) = (c_n + c_{-n}) \cos n\theta + i(c_n - c_{-n}) \sin n\theta$$

$$\begin{cases} a_n = c_n + c_{-n} \\ b_n = i(c_n - c_{-n}) \end{cases} \quad \text{gäller } \forall n \geq 0$$

$$\frac{a_0}{2} = c_0 \quad \text{för } n=0$$

För $c_n = \frac{a_n - ib_n}{2}$, $n \geq 0$

$$c_{-n} = \frac{a_n + ib_n}{2}, \quad n \geq 0$$

Bestäm C_n

$$\int_{-\pi}^{\pi} e^{in\theta} e^{-ik\theta} d\theta = \int_{-\pi}^{\pi} e^{in\theta} \overline{e^{-ik\theta}} d\theta$$

komplex konjugat

{ kan betraktas som skalärprodukt av $e^{in\theta}$ och $e^{-ik\theta}$ }

$$\begin{aligned} &= \int_{-\pi}^{\pi} e^{i(n-k)\theta} d\theta = \frac{1}{i(n-k)} \left[e^{i(n-k)\theta} \right]_{-\pi}^{\pi} = \\ &= \frac{1}{i(n-k)} \left(e^{i(n-k)\pi} - e^{-i(n-k)\pi} \right) = \frac{1}{i(n-k)} \left((-1)^{n-k} - (-1)^{-n+k} \right) \end{aligned}$$

= 0 då $n \neq k$, n och k är heltal

Om $n = k$:

$$\int_{-\pi}^{\pi} |e^{in\theta}|^2 d\theta = 2\pi$$

$\underbrace{= 1}_{(|e^{i\theta}| = 1, \text{ komplex analys})}$

Om $f(\theta) = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} C_n e^{in\theta}$ så bör

$$\int_{-\pi}^{\pi} f(\theta) e^{-ik\theta} d\theta = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} C_n \int_{-\pi}^{\pi} e^{in\theta} e^{-ik\theta} d\theta = C_k \cdot 2\pi$$

dvs. $C_k = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(\theta) e^{-ik\theta} d\theta$

Därmed:

$$a_n = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(\theta) \left(e^{-in\theta} + e^{in\theta} \right) d\theta = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(\theta) \cos n\theta d\theta$$

$$b_n = \frac{i}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(\theta) \left(e^{-in\theta} - e^{in\theta} \right) d\theta = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(\theta) \sin n\theta d\theta$$

för $n = 0, 1, 2, \dots$

Kanihåg att

$$\sin x = \frac{e^{ix} - e^{-ix}}{2}$$

$$\cos x = \frac{e^{ix} + e^{-ix}}{2}$$

Om f är 2π -periodisk och Riemann integrabel definieras c_n, a_n och b_n på detta sättet och kallas **Fournerkoefficienterna** för f

{ obs! Den nollte termen ($n=0$) som är c_0 resp $\frac{a_0}{2}$ alltid är medelvärdet av f i en period }

specialfall: Om f är jämn blir $b_n = 0 \quad \forall n$

$$\text{och } a_n = \frac{2}{\pi} \int_0^\pi f(\theta) \cos n\theta d\theta \quad n=0, 1, \dots$$

$$\text{om } f \text{ är udda blir } a_n = 0 \text{ och } b_n = \frac{2}{\pi} \int_0^\pi f(\theta) \sin n\theta d\theta$$

Konvergens?

Ex. $f_2(\theta) = |\theta| \quad |\theta| < \pi, \text{ 2}\pi\text{-periodisk, jämn}$

$$\begin{aligned} \text{så } b_n &= 0, \quad a_n = \frac{2}{\pi} \int_0^\pi |\theta| \cos n\theta \, d\theta = \\ &= \frac{2}{\pi} \left(\left[\theta \frac{\sin n\theta}{n} \right]_0^\pi - \int_0^\pi \frac{\sin n\theta}{n} \, d\theta \right) \\ &= \frac{2}{\pi} \left(0 + \left[\frac{\cos n\theta}{n^2} \right]_0^\pi \right) = \\ &= \frac{2}{\pi} \frac{\cos n\pi - 1}{n^2} = \frac{2}{\pi} \frac{(-1)^n - 1}{n^2} \end{aligned}$$

$$\frac{2}{\pi} \frac{\cos n\pi - 1}{n^2} = \frac{2}{\pi} \frac{(-1)^n - 1}{n^2} = \begin{cases} 0, & n \text{ jämt}, \quad n \neq 0 \\ -\frac{4}{\pi} \frac{1}{n^2}, & n \text{ udda} \end{cases}$$

$$a_0 = \frac{2}{\pi} \int_0^\pi \theta \, d\theta = \pi$$

f_2 har Fourier-serien $f(x) = \frac{\pi}{2} - \frac{4}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} \cos n\theta$
n udda!

Låt $n = 2k-1, \quad k = 1, 2, \dots$

$$\rightarrow f(x) = \frac{\pi}{2} - \frac{4}{\pi} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{(2k-1)^2} \cos((2k-1)\theta)$$

Ex. $f_1(\theta) = \theta$, $|\theta| < \pi$, udda

$$b_n = \frac{2}{\pi} \int_0^\pi \theta \sin n\theta d\theta = \dots = \frac{2}{n} (-1)^{n+1}$$

f_1 har en Fourierserie $2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n} \sin n\theta$

Ex. $f_6(\theta) = \operatorname{sgn} \theta = \begin{cases} +1 & 0 < \theta < \pi \\ -1 & -\pi < \theta < 0 \end{cases}$ 2π -periodisk

Får $b_n = \begin{cases} \frac{4}{\pi n} & n \text{ udda} \\ 0 & n \text{ jämn} \end{cases}$

Fourierserie: $\frac{4}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin(2k-1)\theta}{2k-1}$

Hur små är koeff.?

Sats (Bessels diktet)

Antag f är 2π -periodisk och Riemannintegrabel i $[-\pi, \pi]$

Då är $\sum_{-\infty}^{+\infty} |c_n|^2 \leq \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |f(\theta)|^2 d\theta$

Beweis

$$0 \leq \left| f(\theta) - \sum_{n=-N}^N c_n e^{in\theta} \right|^2 = \left(f(\theta) - \sum_{n=-N}^N c_n e^{in\theta} \right) \left(\overline{f(\theta)} - \sum_{n=-N}^N \overline{c_n} e^{-in\theta} \right)$$

$$= |f(\theta)|^2 - \sum_{n=-N}^N \overline{c_n} f(\theta) e^{-in\theta} - \sum_{n=-N}^N c_n \overline{f(\theta)} e^{in\theta} +$$

$$+ \sum_{n=-N}^N \sum_{n'=-N}^N c_n \overline{c_{n'}} e^{in\theta - in'\theta}$$

$$0 \leq \int_{-\pi}^{\pi} |f(\theta)|^2 d\theta = \int_{-\pi}^{\pi} |f(\theta)|^2 d\theta - \sum_{n=-N}^N \overline{c_n} \int_{-\pi}^{\pi} f(\theta) e^{-in\theta} d\theta -$$

$$- \sum_{n=-N}^N c_n \int_{-\pi}^{\pi} \overline{f(\theta)} e^{in\theta} d\theta + \sum_{n=-N}^N \sum_{n'=-N}^N c_n \overline{c_{n'}} \int_{-\pi}^{\pi} e^{i(n-n')\theta} d\theta$$

$$= \int_{-\pi}^{\pi} f(\theta) e^{-in\theta} d\theta = 2\pi \cdot \overline{c_n}$$

$$= \sum_{n=-N}^N 2\pi |c_n|^2$$

$$= \int_{-\pi}^{\pi} |f(\theta)|^2 d\theta - 2\pi \sum_{n=-N}^N |c_n|^2$$

$$\sum_{n=-N}^N |c_n|^2 \leq \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |f(\theta)|^2 d\theta \quad \text{Läßt } N \rightarrow \infty$$

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} |c_n|^2 \leq \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |f(\theta)|^2 d\theta$$

$$\text{För } |a_n|^2 + |b_n|^2 = |c_n + c_{-n}|^2 + |c_n - c_{-n}|^2 = \\ = 2|c_n|^2 + 2|c_{-n}|^2 \quad \text{för } n > 0$$

Om ~~$\neq$~~ $n=0$

$$\frac{|a_0|^2}{2} +$$

$$\frac{|a_0|^2}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (|a_n|^2 + |b_n|^2) \leq \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |f(\theta)|^2 d\theta$$

Cor. 2.1: Riemann-Lebesgues lemma

$a_n, b_n, c_n \rightarrow 0$ då $|n| \rightarrow \infty$ om f
är som i Bessels olikhet.

Konvergens

En funktion definierad i intervallet $[a, b]$ kallas
styckvis kontinuerlig om f är kontinuerlig i $[a, b]$
utom ev. i ändligt många punkter $x_1, \dots, x_k \in [a, b]$
och f har "ändliga" vänster och högergränsvärden
 $f(x_i^-)$ resp. $f(x_i^+)$ i varje x_i .